

Evaluatie van de Amsterdamse Familieschool

De Amsterdamse Familieschool

De Amsterdamse Familieschool (AFS) is onderdeel van de PIEK-aanpak om kansengelijkheid te bevorderen. Tien scholen ontvingen vier jaar lang subsidie om activiteiten te ontplooiën binnen drie pijlers: leerlingen, ouders en samenwerking met de wijk.

Over dit onderzoek

Drie jaar lang volgden we acht scholen tijdens de implementatie en uitvoering van de AFS-aanpak. We evalueerden de uitvoerbaarheid en de mate waarin kansengelijkheid wordt bevorderd volgens direct betrokkenen.

We verzamelden data met een vragenlijst en jaarlijkse groepsinterviews bij:

Onderwijsprofessionals

Bijv. directeuren, IB'ers, (externe) projectmanagers

Leerlingen

Uit groep 4 t/m 8

Ouders

Van leerlingen uit groep 4 t/m 8

Dit onderzoek is uitgevoerd door de Universiteit van Amsterdam, de Hogeschool van Amsterdam en Kohnstamm Instituut in opdracht van de Gemeente Amsterdam. De resultaten zijn verwerkt in een onderzoeksrapport:

Vaessen, A., Wit, M., de Mak, J., Kruihof, M., Schoorl, R., & Fukink, R. (2023). *Evaluatie van de Amsterdamse Familieschool*. Universiteit van Amsterdam.

Amsterdamse
Familieschool
ONDERZOEK

KOHNSTAMM
INSTITUUT

Activiteiten van de familiescholen

Voor leerlingen

Activiteiten onder schooltijd

Excursies, techniek, discussiëren, muziek, kooklessen, schooltuinen, zwemles, fietsles, sport, taalactiviteiten, ...

Naschoolse activiteiten

Sport, schaken, kunsteducatie, muziek, voeding, reken- en taalactiviteiten, ...

Extra vakdocenten en professionals binnen de school

Muziek, beeldende vorming, bewegingsonderwijs, logopedie, fysiotherapie, techniek, ...

Extra materialen

Boeken, sportmaterialen, uitbreiding speelmaterialen, laptops

Extra begeleiding

Extra begeleiding in de klas, bijlessen, huiswerkbegeleiding, uitgebreid mentoraat

Voor ouders

Ouderservicepunt

Inloopsprekuren voor financiële vragen/problemen. De naam verschilt per school

Ouderbijeenkomsten

Koffieochtenden, spelletjesmiddagen met kinderen, sportlessen, samen koken en eten, ...

Cursussen en voorlichting

Taalcursus, digitale vaardigheden, opvoeding, energie, stadspas, ...

Maaltijden

Verstrekken van ontbijt en/of lunch. Vaak op school gesmeerd door ouders.

Loopbaanbegeleiding

Coaching en bezoeken aan bedrijven

Toeleiding naar zorg

Ouders beter in beeld en toeleiden naar zorg en ondersteuning

Opbrengsten volgens betrokkenen

Leerlingen

Grotere leefwereld

Leerlingen komen in aanraking met nieuwe activiteiten. Zowel in als buiten school.

Vergroot welbevinden

De activiteiten dragen bij aan zelfvertrouwen, plezier en sociale vaardigheden.

Betere schoolprestaties

Verbeteringen in woordenschat, leesplezier en rekenvaardigheden.

Socialisatie

Activiteiten zorgen voor ontmoeting tussen verschillende leerlingen.

Bestrijding armoede

Maaltijdaanbod ontlast gezinnen. Ouders worden geholpen, bijv. met aanvraag stadspas en toegeleid naar ondersteuning.

Verbinding leefwerelden

Ouders zijn vaker aanwezig op school en beter op de hoogte van wat leerlingen doen. Scholen zijn beter op de hoogte van de thuissituatie.

Sterkere relatie ouders-school

Er is meer ontmoeting tussen het schoolteam en ouders. Professionals zijn begripvoller naar ouders.

Vergroot bereik

Scholen bereiken meer ouders. Er komen bijvoorbeeld meer ouders naar ouderbijeenkomsten.

Gezinnen

Succesfactoren

Draagvlak creëren

AFS vraagt om draagvlak onder het schoolteam, ouders en leerlingen. En om inzicht in behoeften van ouders en leerlingen.

Laagdrempelig en zichtbaar aanbod

Een vast gezicht voor ouders en toegankelijke bijeenkomsten (zonder kosten) maken dat ouders zich welkom voelen.

Projectleiding en samenwerking

De projectleider bewaakt de implementatie. Door samenwerking (externen, familiescholen, voorscholen) zijn gezinnen in beeld.

Professionalisering leraren

Werken aan kansengelijkheid vraagt specifieke kennis, vaardigheden en attitudes van het schoolteam.

Gebruik buitenschoolse kennisbronnen

Het is belangrijk om ouders als kennisbronnen te herkennen. Ze kunnen bijv. een les geven, voorlezen, activiteiten organiseren.

Risicofactoren

Tekort en wisselingen personeel

Uitval en wisselingen van sleutelfiguren werken belemmerend om de AFS-aanpak te implementeren en continuëren.

Stigma en schaamte armoedeproblematiek

Met name in het begin en in het VO belemmert schaamte ouders soms om hulp te vragen.

Moeilijk te bereiken doelgroep

Ondanks dat het bereik van ouders groeide, zijn er ook ouders die niet worden bereikt, bijv. door een taalbarrière.

Moeilijk te realiseren samenwerkingen

Het kostte scholen soms veel moeite om geschikte samenwerkingspartners te vinden, die qua werkwijze aansloten bij de school.

Covid-19 pandemie

Door schoolsluitingen en maatregelen, konden met name ouderactiviteiten niet doorgaan.

